

Avaleht>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>Kuidas algatada kohtuasja?

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Swipe to change

poola keel**Kuidas algatada kohtuasja?**

Poola

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Kohtusse pöördumise alternatiiv on lepitusmenetlus. Lepitus on kohtuväline (rahumeelne) vaidluste lahendamise meetod, milles osaleb sõltumatu ja pädev isik või organisatsioon (lepitaja). Lepitusmenetlus on vabatahtlik (vaidluse pool võib lepitusega nõusoleku igal ajal tagasi võtta ja avaldada tahet lepitusmenetlus katkestada) ja konfidentsiaalne (osalejad on kohustatud hoidma lepituse käigus saadud teavet konfidentsiaalsena) ning lepitajad on erapooletud ja sõltumatud (nad ei asu kummagi poole poolele ja põhimõtteliselt ei paku välja vaidluse lahendusi).

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Üldiselt võib kohtusse pöörduda igal ajal, kui erinormides ei ole ette nähtud tähtaega. Pärast nõude aegumise tähtaega hagi esitades on poolel aga oht kohtuvaidlus kaotada, kui teine pool esitab vastuväite, et nõue on aegunud.

Poola õigus näeb ette aegumistähtaegade (*terminy zawite*) kohaldamise. Aegumistähtaeg tähendab, et kui õigustatud isik ei tee konkreetset toimingut aegumistähtaaja jooksul, siis tema õigus seda teha aegub. Tsviilkohtumenetluse seadustik (*Kodeks postępowania cywilnego*) ei sisalda aegumistähtaegu reguleerivaid üldsätteid, kuid viitab neile tähtaegadele konkreetseid olukordi käsitlevates õigusnormides.

Õiguse aegumine aegumistähtaaja möödumise tõttu on õigussuhte poolele, kohtule või muule asja arutavale asutusele siduv. Asutus arvestab seda automaatselt, mitte poole taotlusel või vastuväite esitamisel. Aegumistähtaega saab ennistada ainult erandlikel asjaoludel, kui selle möödalaskmine ei juhtunud poole süül.

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Selleks et kindlaks teha, kas teatava liikmesriigi territooriumil asuv kohus on pädev konkreetset asja menetlema, tuleks välja selgitada selle kohtu pädevus. Poola üldkohtute üldist pädevust lahendada Poola territooriumil tsviiliasju nimetatakse siseriiklikuks kohtualluvuseks ja seda reguleeritakse tsviilkohtumenetluse seadustikuga.

Menetletav asi kuulub Poola kohtute pädevusse, kui kostja alaline või peamine elukoht või registreeritud asukoht on Poolas.

Peale selle on Poola kohtud pädevad lahendada järgmisi kohtuvaidlusi:

- abieluasjad (kui mõlemad abikaasad on Poola kodanikud ning nende alaline ja peamine elukoht on Poolas, on Poola kohtutel ainupädevus);
- vaidlused, mis on seotud vanemate ja laste vaheliste suhetega (kui kõik pooled on Poola kodanikud ning nende alaline ja peamine elukoht on Poolas, on Poola kohtutel ainupädevus);
- vaidlused, mis on seotud elatise ja lapse põlvnemise tuvastamisega (need asjad kuuluvad Poola kohtute pädevusse, kui hagejaks on õigustatud isik, kelle alaline või peamine elukoht on Poolas);
- tööõigust puudutavad vaidlused (kui hagejaks on töötaja, on Poola kohtutel pädevus juhul, kui tööd tavaliselt tehakse, tehti või oleks tulnud teha Poolas);
- kindlustusega seotud vaidlused (kindlustusandja vastu algatatud kindlustussuhet puudutavates asjades on Poola kohtutel pädevus, kui hageja alaline elukoht on Poolas või kui Poola territoriaalsele pädevusele viitab mõni muu asjaolu);
- tarbijavaidlused (kui hagejaks on tarbija, on Poola kohtutel pädevus juhul, kui tarbija alaline või peamine elukoht on Poolas ja kui ta astus lepingu sõlmimiseks vajalikud sammu Poolas; sellistes asjades käsitatakse tarbijaga sõlmitud lepingu teist poolt üksusena, mille asukoht või registreeritud asukoht on Poolas, kui tal on Poolas ettevõtte või filiaal ja leping tarbijaga sõlmiti selle ettevõtte või filiaali majandustegevuse osana).

Poola kohtutel on ainupädevus ka:

kinnisasjaga seotud asjaõigusi ja Poolas asuva kinnisasja valdust puudutavates asjades; üürimist või rentimist (*najem* või *dzierzawa*) ja muid sellise kinnisasja kasutamisega seotud suhteid puudutavates asjades (välja arvatud üüri- või rendisummasid ja muid kinnisasja kasutamise või kinnisasjast kasu saamise eest tasumisele kuuluvaid summasid puudutavates asjades); muudes asjades, milles tehtud kohtuotsus puudutab Poolas asuva kinnisasjaga seotud asjaõigusi, selle valdamist või kasutamist;

juridilise isiku või juridilise isiku õigusteta organisatsioonilise üksuse lõpetamist ning nende juhtorganite otsuste kehtetuks tunnistamist või tühistamist puudutavates asjades, kui juridilise isiku või juridilise isiku õigusteta organisatsioonilise üksuse registreeritud asukoht on Poolas.

Peale selle – kui Poola kohtute pädevusse kuulub põhihagi alusel algatatud kohtuasi, kuulub nende pädevusse ka vastuhagi.

Konkreetsed õigussuhte pooled võivad kirjalikult kokku leppida, et suhtest tulenevad või tuleneda võivad varaliste õigustega seotud vaidlusküsimused kuuluvad Poola kohtute pädevusse.

Kohus hindab asja allumist siseriiklikele kohtutele igas menetlusetapis omal algatusel.

Siseriikliku kohtualluvuse puudumise korral tunnistab kohus hagi või avalduse vastuvõetamatuks.

Asjaolu, et asi ei allu siseriiklikele kohtutele, on alus tunnistada menetlus õigusvastaseks.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Selleks et kindlaks teha, milline kohalik kohus (*sąd rejonowy*) või piirkonnakohus (*sąd okręgowy*) on pädev asja menetlema, tuleks arvestada territoriaalset kohtualluvust. Poola õiguses eristatakse üldist territoriaalset kohtualluvust, valikulist territoriaalset kohtualluvust ja erandlikku territoriaalset kohtualluvust.

a. Üldine territoriaalne kohtualluvus

Üldjuhul tuleb hagi esitada sellele esimese astme kohtule, mille tööpiirkonnas on kostja alaline elukoht (tsiviilseadustiku kohaselt on füüsilise isiku alaline elukoht asula, kus ta alaliselt elab). Kui kostja alaline elukoht ei ole Poolas, määratakse territoriaalne kohtualluvus tema viibimiskoha järgi ja kui see on teadmata või ei asu Poolas, siis kostja viimase alalise elukoha järgi Poolas. Riigikassa vastu tuleb hagi esitada selle riikliku organisatsioonilise üksuse registreeritud asukoha järgsele kohtule, mida nõue puudutab. Juridilise isiku või juridilise isiku õigusteta üksuse vastu tuleb hagi esitada selle üksuse registreeritud asukoha järgsele kohtule.

b. Valikuline territoriaalne kohtualluvus

Valikulise territoriaalse kohtualluvuse eeskirjade kohaselt võivad hagejad esitada hagi vabal valikul kas üldise kohtualluvuse alusel kindlaksmääratud kohtule või muule õigusaktides pädeva kohtuna sätestatud kohtule. Poola tsiviilkohtumenetluses on valikuline territoriaalne kohtualluvus ette nähtud järgmiste asjade puhul:

elatisnõue ja lapse põlvnemise tuvastamine; varaline nõue majandusüksuse vastu;

lepingutega seotud vaidlused; lepinguvälise kahju nõue; asjaga tegelemise eest tasumisele kuuluva summa (advokaaditasu) tasumise nõue; kinnisasja üürimise või rentimisega (*najem* või *dzierżawa*) seotud nõue; lihtveksli või tšekiga seotud vaidlused.

Elatisnõude ning lapse põlvnemise tuvastamise ja sellega seotud nõude võib esitada õigustatud isiku alalise elukoha järgi. Varalise nõude majandusüksuse vastu võib esitada majandusüksuse peakontori või filiaali asukoha järgsele kohtule, kui nõue on seotud peakontori või filiaali tegevusega. Lepingu sõlmimist, selle sisu kindlaksmääramist, lepingu muutmist ja lepingu olemasolu tuvastamist, lepingu täitmist, lõpetamist või tühistamist puudutava hagi ning lepingu täitmata või nõuetekohaselt täitmata jätmisest tuleneva kahju hüvitamise hagi võib esitada lepingu täitmise koha järgsele kohtule. Kahtluse korral tuleks lepingu täitmise kohta kinnitada dokumendiga. Lepinguvälise kahju hüvitamise hagi võib esitada kohtule, kelle tööpiirkonnas kahju tekitanud sündmus toimus. Hagi asjaga tegelemise eest tasumisele kuuluva summa sissenõudmiseks võib esitada kohtule, kelle tööpiirkonnas asub koht, kus õigusesindaja asjaga tegeles. Kinnisasja üürimise või rentimisega (*najem* või *dzierżawa*) seotud nõude võib esitada kinnisasja asukoha järgsele kohtule. Nõude lihtveksli või tšeki alusel kohustatud poole vastu võib esitada maksekohajärgsele kohtule. Hagi mitme lihtveksli või tšeki alusel kohustatud isiku vastu võib esitada maksekohajärgsele kohtule või lihtveksli või tšeki aktseptitud maksja või väljaandja asukoha järgsele kohtule.

c. Erandlik territoriaalne kohtualluvus

Erandlikku territoriaalset kohtualluvust reguleerivad sätted on kohustuslikud. Need välistavad teatavat liiki juhtudel võimaluse esitada hagi üldise kohtualluvuse ja ka valikulise kohtualluvuse alusel kindlaksmääratud kohtule ning võimaluse anda asi kohtualluvuse kokkuleppega teisele kohtule lahendamiseks. Erandliku kohtualluvuse korral on ainult üks sama astme kohtutest pädev konkreetset asja menetlema. Olenevalt asja liigist on selleks konkreetne kohalik või piirkonnakohus.

Kinnisasja omandiõiguse või muude asjaõigustega ning kinnisasja valdamisega seotud hagi võib esitada ainult kohtule, mille tööpiirkonnas asub kinnisasi. Kui vaidluse ese on maa servituut, määratakse kohtualluvus kindlaks koormatud vara asukoha järgi. Eelnimetatud kohtualluvus hõlmab asjaõigustega seotud isiklike nõudeid ja nende nõuetega koos esitatud nõudeid sama kostja vastu. Pärimise, pärandi sundosa, annaku ja surma puhuks tehtud korraldustega seotud hagi võib esitada ainult testaatori viimase alalise elukoha järgsele kohtule ja kui testaatori peamist elukohta Poolas ei suudeta kindlaks teha, siis kohtule, mille tööpiirkonnas asub pärand või selle osa. Ühistu, ühingu, äriühingu või ühenduse liikmesusega seotud hagi võib esitada ainult selle registreeritud asukoha järgsele kohtule. Abielusuhteid puudutavad hagi võib esitada ainult kohtule, mille tööpiirkonnas asub abikaasade viimane alaline elukoht, kui vähemalt ühe abikaasa alaline või peamine elukoht on endiselt seal. Sellise aluse puudumisel on ainupädevus kostja alalise elukoha järgsel kohtul, ja kui ka see alus puudub, siis hageja alalise elukoha järgsel kohtul. Vanemate ja laste ning lapsendaja ja lapsendatu vahelist suhet puudutavad hagi võib esitada ainult hageja alalise elukoha järgsele kohtule, kui ei ole alust esitada hagi üldise kohtualluvuse sätete kohaselt.

Peale selle on juhul, kui on põhjendatud asja allumine mitmele kohtule või kui hagi esitatakse mitme isiku vastu, kelle puhul on üldist kohtualluvust käsitlevate õigusnormide kohaselt pädevad eri kohtud, võib hageja nende kohtute vahel valida. Sama kehtib juhul, kui kohtualluvuse kindlaksmääramise aluseks oleva kinnisvara asukoht on mitme kohtu tööpiirkonnas. Kui pädev kohus ei saa teatava takistuse tõttu asja menetleda või muid meetmeid võtta, määrab kõrgema astme kohus kinnisel istungil teise kohtu. Kui tsiviilkohtumenetluse seadustiku sätete kohaselt ei saa juhtumi asjaolude põhjal territoriaalset kohtualluvust kindlaks määrata, määrab ülemkohus (*Sąd Najwyższy*) kinnisel istungil kohtu, kuhu hagi tuleb esitada. Pooled võivad kirjalikult kokku leppida, et pöörduvad konkreetsest õigussuhtest juba tekkinud või tulevikus tekkida võiva vaidlusega esimese astme kohtusse, kellel ei ole seaduse kohaselt territoriaalset pädevust. Siis on see kohus ainupädev, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti või kui hageja ei ole esitanud avaldust elektroonilises maksekäsmenetluses (*elektroniczne postępowanie upominawcze*, EPU). Pooled võivad kirjaliku kokkuleppega ka piirata hageja õigust valida mitme selliste vaidluste puhul pädeva kohtu vahel. Pooled ei saa erandlikku kohtualluvust siiski muuta.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja haghinda?

Poola Vabariigi üldkohtute (*sądy powszechne*) sisulist pädevust reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse seadustikuga.

Tsiviilkohtumenetluses on esimese astme kohtud kohalikud kohtud ja piirkonnakohtud ning teise astme kohtud piirkonnakohtud ja apellatsioonikohtud (*sądy apelacyjne*).

Tsiviilasju arutavad esimeses kohtuastmes põhimõtteliselt kohalikud kohtud, kui pädevus ei ole määratud piirkonnakohtutele. Piirkonnakohtud on esimese astme kohtuna pädevad arutama järgmisi kohtuasju:

- mittevaraliste õigustega seotud kohtuasjad (ja koos nendega esitatavad varalised nõuded), välja arvatud lapse põlvnemise tuvastamise või vaidlustamise hagi, isaduse omaksvõtu tühistamise ja lapsendamise kehtetuks tunnistamise hagi;
- autoriõiguse ja sellega seotud õiguste kaitset ning leiutisi, kasulikke mudeleid, tööstusdisainilahendusi, kaubamärke, geograafilisi tähiseid ja integraallülituste topoloogiat puudutavad asjad ning muude immateriaalse varaga seotud õiguste kaitset puudutavad asjad;
- ajakirjandusseadusest tulenevad nõuded;
- varaliste õigustega seotud kohtuvaidlused, kui vaidluse eseme väärtus ületab 75 000 zlotti (v.a elatisasjad, valduse rikkumisest tulenevad nõuded, abikaasade varalohutuse kehtestamine, kinnistusraamatu sisu vastavusse viimine tegeliku õigusliku olukorraga ja elektroonilises maksekäsmenetluses läbi vaadatavad juhtumid);
- ühistu jagamise otsuse asemel kohtuotsuse tegemine;
- juridiiliste isikute või juridiilise isiku õigusteta, kuid seaduse kohaselt iseseisva õigusvõimega organisatsiooniliste üksuste juhtorganite otsuste kehtetuks tunnistamine, tühistamine või puudumise tuvastamine;
- ebaseadusliku lõpliku kohtuotsuse tegemisega tekitatud kahju hüvitamise nõuded.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Tsiviilkohtumenetluses võivad pooled ja nende juhtorganid või seadusjärgsed esindajad põhimõtteliselt esindada kohtus end ise või kasutada selleks esindajat.

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus on siiski sätestatud, et teatavates olukordades on kohustuslik lasta end esindada advokaadil. Ülemkohtu menetluses peab pooli esindama advokaat (*advokat*) või õigusnõustaja (*radca prawny*). Tööstusomandiga seotud asjades peavad neid esindama ka patendivolinikud.

Esindamisnõuet kehtib ka madalama astme kohtus tehtavate kõrgeima kohtu menetlusega seotud menetlustoimingute suhtes. Esindamisnõuet ei kohaldata, kui menetlus on seotud kohtukuludest vabastamise taotlusega, advokaadi või õigusnõustaja määramise taotlusega või kui pool, selle juhtorgan või seaduslik esindaja või õigusesindaja on kohtunik, prokurör, notar või õigusteaduse professor või õigusteaduse järeldoktor (*doktor habilitowany nauk prawnych*), samuti kui menetluspool, selle juhtorgan või seaduslik esindaja on advokaat või õigusnõustaja või riigikassa üldnõukogu (*Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa*) nõunik.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantsseisse või muule haldusasutusele?

Hagiavaldus tuleks esitada pädevale kohtule.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Menetlusedokumendid tuleb kohtule esitada poola keeles või koos poolakeelse tõlkega. Hagiavaldus peaks olema kirjalik. Erandiks on olukord (seoses töö- ja sotsiaalkindlustusõigusega), kus advokaadi või õigusnõustajata tegutsev töötaja või kindlustatud isik võib esitada hagiavalduse, õiguskaitsevahendite sisu ja muud menetlusedokumendid pädevale kohtule suuliselt ja need registreeritakse.

Elektroonilises maksekäsmenetluses võib menetlusedokumendi esitada ka andmeedastussüsteemi kaudu.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Hagiavaldus tuleb esitada ametlikul vormil ainult juhul, kui see on erisättega ette nähtud. Hagiavaldus tuleb esitada ametlikul vormil kahel juhul: kui hageja on teenuseosutaja või müüja ja tema nõuded tulenevad teatava valdkonnaga (posti- ja sideteenuste osutamine; reisijate ja pagasi ühistransport; elektri, gaasi ja kütteõliga varustamine; veevarustus ja reoveekäitlus; jäätmekäitlus ja soojusenergiaga varustamine) seotud lepingust ning lihtmenetluses (*postępowanie uproszczone*).

Hagiavaldus peaks olema kirjalik. Erandiks on tööõigus- ja sotsiaalkindlustusmenetlused, milles advokaadi või õigusnõustajata tegutsev töötaja või kindlustatud isik võib esitada hagiavalduse pädevale kohtule suuliselt ja see registreeritakse.

Hagiavalduses tuleb:

märkida selle kohtu nimi, kellele see esitatakse; poolte, nende seaduslike ja volitatud esindajate nimed;

täpsustada menetlusedokumendi liik;

märkida vaidluse või edasikaebuse eseme väärtus, kui kohtu sisuline pädevus, lõivu suurus või õiguskaitsevahendi lubatavus sõltub sellest väärtusest ja hagi ei ole suunatud kindla rahasumma maksmisele;

täpsustada vaidluse ese;

täpsustada poolte, nende seaduslike ja volitatud esindajate alaline elukoht või registreeritud asukoht ja aadress;

esitada hageja PESELi (üldine elektrooniline rahvastikuregistri süsteem) number või maksukohustuslasena registreerimise number (NIP), kui hageja on füüsilise isik, kes on kohustatud sellist numbrit omama või kui tal on see olemas, kuigi sellist kohustust ei ole, või esitada hageja riikliku kohturegistri number (KRS) ja KRS-numbri puudumise korral hageja number muus asjakohases registris või kui hageja ei ole füüsilise isik ega pea olema asjakohasesse registrisse kantud, kuid on kohustatud omama NIP-numbrit, siis esitada hageja NIP-number;

esitada (hagi)avalduse sisu ja viidatud asjaolusid toetavad tõendid;

täpselt väljendada nõue ja varaliste õigustega seotud juhtudel märkida ka vaidluse eseme väärtus, välja arvatud juhul, kui hagi on suunatud kindla rahasumma maksmisele;

kirjeldada hagi aluseks olevaid faktiisi asjaolusid ja vajaduse korral põhjendada ka kohtu pädevust;

märkida, kas pooled on proovinud lahendada vaidlust lepitusmenetluse või muu vaidluste kohtuvälise lahendamise meetodi abil ja kui seda ei ole tehtud, siis miks;

lisada poolte või tema seadusliku või volitatud esindaja allkiri;

lisada lisade loetelu.

Hagiavaldusele tuleks lisada järgmised dokumendid:

volikiri või selle kinnitatud ärakiri (kui hagiavalduse esitab esindaja);

hagiavalduse ja selle lisade ärakirjad kohtumenetluse pooltele esitamiseks ja kui lisade originaale ei ole kohtule esitatud, siis iga lisa üks ärakiri kohtutoimiku jaoks (elektroonilises maksekäsmenetluses tuleb andmeedastussüsteemi kaudu esitatavale hagiavaldusele lisada lisade elektrooniliselt kinnitatud ärakirjad).

Peale selle võib hagiavaldus sisaldada kaitsemeetmete kohaldamise taotlust, kohtuotsuse viivitamata täidetavaks tunnistamise taotlust ja taotlust arutada asja hageja kohalolekuta; kohtuistungite ettevalmistamisega seotud taotlusi (ja eelkõige taotlusi kutsuda kohtuistungile tunnistajaid ja hageja nimetatud ja kohtu määratud eksperte, korraldada vaatlus, kohustada kostjat esitama kohtuistungiks tema valduses olevat ja tõendite hindamiseks vajalikku dokumenti või vaatluse objekti, nõuda teiste kohtute, asutuste või kolmandate isikute valduses olevate tõendite esitamist kohtuistungiks).

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusid?

Kohtumenetlusega kaasnevad põhimõtteliselt kulud. Kohtukulud hõlmavad riigilõive ja muid kulusid.

Kohtukulude tasumise kohustus on menetluspoolel, kes esitab kohtusse menetlusedokumendi (sh hagiavaldus), mille eest tuleb tasuda riigilõiv või millega kaasnevad kulutused. Kui nõutavat lõivu ei tasuta, kutsub kohus menetluspoolt üles seda nädala jooksul tasuma, sest muidu menetlusedokument tagastatakse (kui menetlusedokumendi on esitanud pool, kelle alaline elukoht või registreeritud asukoht on välisriigis ja kellel ei ole Poolas esindajat, on lõivu tasumise tähtaeg vähemalt üks kuu). Kui riigilõivu tähtaja jooksul ei tasuta, tagastab kohus menetlusedokumendi menetluspooltele. Tagastatud menetlusedokumendil ei ole menetlusedokumendi kohtule esitamisega seonduvaid õiguslikke tagajärgi.

Kui erisättes on sätestatud, et menetlusedokumendi võib esitada ainult andmeedastussüsteemi kaudu (elektrooniline maksekäsmenetlus), makstakse riigilõiv koos menetlusedokumendi esitamisega.

Advokaadi, õigusnõustaja või patendivoliniiku esitatud menetlusedokumendid (kui nende eest tuleb tasuda kindla suurusega või menetluspoolle täpsustatud vaidluse eseme väärtuse alusel arvatud proportsionaalse suurusega lõiv), mille eest ei ole nõuetekohaselt tasutud, tagastab kohus ilma, et ta kutsuks menetluspoolt üles lõivu tasuma (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 1302). Pool võib tasumisele kuuluva lõivu tasuda nädala jooksul. Kui lõiv tasutakse nõutavas summas, on menetlusedokumendil õigusmõju selle algsest esitamiskuupäevast alates. Sellist mõju ei ole, kui menetlusedokument jälle samal põhjusel tagastatakse.

Advokaatide ja õigusnõustajate tasudega seotud üksikasjad (nt maksetähtajad) tuleks kindlaks määrata kliendi ja õigusesindaja vahelises kokkuleppes.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Riigi õigusabi – kohtu poolt asjaga tegelema määratud õigusesindajat (*pełnomocnik z urzędu*) – võivad taotleda nii füüsilised kui ka juriidilised isikud.

Füüsilised isikud võivad taotleda advokaadi või õigusnõustaja määramist, kui nad esitavad kinnituse, et nad ei ole võimelised advokaadile või õigusnõustajale tasuma, ilma et see neile endile või nende perekondadele raskusi tekitaks.

Juriidilised isikud (või muud organisatsioonilised üksused, kellel on seaduse kohaselt õigus olla kohtumenetluse pooleks) võivad taotleda advokaadi või õigusnõustaja määramist, kui nad tõendavad, et neil ei ole piisavalt raha advokaadile või õigusnõustajale tasumiseks.

Kohus rahuldab taotluse, kui ta leiab, et advokaadi või õigusnõustaja osalemine kohtuasja menetlemisel on vajalik.

Piiriülestes vaidlustes reguleeritakse kulude kandmisest vabastamist ja kohtupoolset õigusesindaja määramist 17. detsembri 2004. aasta seadusega õiguse kohta saada riigi õigusabi Euroopa Liidu liikmesriikides toimuvates tsiviilkohtumenetlustes ja vaidluse rahumeelseks lahendamiseks enne kohtumenetluse algatamist.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutusest tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Hagi arvatakse kohtule esitatuks, kui hagiavaldus on kohtusse jõudnud. Tsiviilkohtumenetluse seadustikuga ei ole ette nähtud kinnituse esitamist selle kohta, et hagi on nõuetekohaselt kohtule esitatud.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Kohtumenetluses kavandatud või tehtud toimingute kohta saab teavet asjakohase kohtu klienditeenindusbüroost (*Biuro Obsługi Interesanta, BOI*). Järgmiste kohtuistungite kuupäevade kohta saab teavet, helistades kohtu veebisaidil avaldatud klienditeenindusbüroo telefoninumbri ja öeldes kohtuasja numbrit.

Viimati uuendatud: 27/04/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.